

7/8465

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03/1665/3866
Konu : Yazılı soru önergesi

05.08/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 23/06/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14112 sayılı yazı,

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/8465 Esas No.lu soru önergesine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03/1663/3864
Konu : Yazılı soru önergesi

07.09.2009

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/8465 Esas No.lu yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 06/04/2006 tarihli ve 26131 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza ve İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük'ün "Güvenlik ve gözetim servisi" kenar başlıklı 22. maddesinde,

"(1) Güvenlik ve gözetim servisi; kurumun güvenliği, düzeni ve disiplininden sorumludur. Bu serviste infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurları görev yapar.

(2) Kurum müdürü tarafından seçilen bir infaz ve koruma başmemuru "sorumlu infaz ve koruma başmemuru" olarak görev yapar.

(3) Sorumlu infaz ve koruma başmemuru, kurumun güvenlik ve gözetiminden, bu serviste görev yapmakta olan, infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurlarının sevk ve idaresi ile organizasyonundan sorumludur. Güvenlik ve gözetim servisinin nöbet cetvellerini düzenler ve bunları kurum müdürüne onaylatır. Müdürün bulunmaması durumunda ikinci müdür ya da idare memuru onay makamıdır.

(4) İnfaz ve koruma başmemuru, kurumdaki güvenlik, düzen ve disiplinin sağlanması için infaz ve koruma memurlarının sevk ve idaresinden sorumlu olup, bu hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında kurum müdürü, ikinci müdür veya bu amirlerin bulunmadığı kurumlarda idare memurunun vermiş olduğu emirlerin yerine getirilmesini ve uygulanmasını sağlar. Bu görevlerini yerine getirirken, sorumlu infaz ve koruma başmemurunun talimatına göre hareket ederler.

(5) İnfaz ve koruma memuru, kurumun güvenlik, düzen ve disiplininin sağlanması, hükümlülerin kurum içindeki hareketlerinin takip ve kontrolü ile gözetimi ve kurumun temiz tutulması ile hükümlülerin iç yönetmeliklere uygun surette hareket etmelerini sağlamakla görevli olup, müdür ve ikinci müdür veya bunların bulunmadığı yerlerde idare memuru ile infaz ve koruma başmemuru tarafından verilen görevleri yapar.

(6) Güvenlik ve gözetim servisinde görev yapanlar, aşağıdaki görevleri düzenli olarak yerine getirir.

a) Sayım;

1. Müdürü bulunan ve vardiya sistemi uygulanan kurumlarda, sabah ve akşam sayımları, nöbetçi ikinci müdürün başkanlığında, sorumlu infaz ve koruma başmemuru, vardiya infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurları tarafından yerine getirilir. Gece sayımları, nöbetçi ikinci müdürün başkanlığında, bulunmaması hâlinde, bu konuda görevlendirilen infaz koruma başmemuru başkanlığında, vardiya infaz ve koruma başmemurları tarafından yapılır. Sayımlarda nöbetçi infaz ve koruma memurları da hazır bulunur.

2. Müdürü bulunmayan kurumlarda yapılan sabah, akşam ve gece sayımları, sorumlu infaz ve koruma başmemuru veya görevlendirilen infaz koruma başmemuru başkanlığında, vardiya infaz ve koruma başmemurları ve nöbetçi infaz ve koruma memurları tarafından yerine getirilir.

3. Sayım sırasında mevcudun tam olup olmadığı kontrol edilir ve sayım defteri sayıma katılan görevliler tarafından isim yazılarak imzalanır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

b) Nöbet: İnfaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurları, vardiya hizmetleri sırasında ya da vardiya dışında görevlendirilmeleri durumunda, kendilerinin sorumluluğuna verilen nöbet yerlerinde görevlerini yerine getirirler. Belirlenen nöbet yerleri ve burada görev yapacak infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurlarının isimleri, hazırlanan vardiya çizelgeleri ve nöbet cetvellerinde gösterilir.

(7) İyileştirme çalışmaları: Güvenlik ve gözetim servisi görevlileri, topluma kazandırma çalışmalarına katkı sağlar ve buna ilişkin programlarda öğreticilik yapabilecek ya da bilgi, meslek ya da sanat nedeniyle o hizmete katkıda bulunabilecek olanlar vardiyada ya da vardiya dışında iyileştirme çalışmalarında ve kurslarda görevlendirilebilir.

8) İnfaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memuru, kurumun güvenliğini bozan firara teşebbüs, isyan, rehin alma, saldırı, yasaya veya düzenlemelere dayalı bir emre karşı aktif veya pasif fiziki direnme gibi olaylar ile 5237 sayılı Kanunun 25 inci maddesindeki meşru savunma ve zorunluluk hâli ortaya çıktığında kurum en üst amirinin izni ile zor kullanabilir. Acil hâllerde tehlikenin ortadan kaldırılması amacıyla izin alınmaksızın da zor kullanılabilir. Durumu derhâl en üst amire iletir. Zor kullanan personel gerekenden fazla kuvvet kullanamaz.

(9) Çalışma süreleri ve izinler: İnfaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurlarının, zorunlu hâller dışında, günde sekiz saat çalışmaları ve haftada iki gün tatil yapmaları esastır.

(10) Çalışma saatleri ve tatil günleri hazırlanan vardiya çizelgesinde gösterilir.

(11) Personel yetersizliği nedeniyle, dörtlü vardiya sisteminin uygulanmadığı kurumlarda, kurum amirinin önerisiyle, mahallindeki Cumhuriyet başsavcılığı tarafından uygulanacak vardiya sistemine uygun çalışma saatleri belirlenir."

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

II- A) Ceza infaz kurumlarında mevcudun tam olup olmadığının kontrolü amacıyla yapılan sayım işlemlerinin; 06/04/2006 tarihli ve 26131 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün 22'nci maddesinin altıncı fıkrası hükümleri uyarınca "Güvenlik ve Gözetim Servisi" görevlilerince yerine getirildiği;

Sayım işlemlerinin, teslim alan ve teslim eden vardiya sorumluları başkanlığında, bayan infaz koruma memurlarının da bulunduğu gruplar tarafından yapıldığı, bayan hükümlü ve tutuklularla ilgili yapılan sayım dahil her türlü işlemlerin, ilgili mevzuat ile "Mahpusların İyileştirilmesi İçin Birleşmiş Milletler Minimum Standart Kuralları"nın 53.2. maddesinde yer alan "Bir kadın görevli eşlik etmediği sürece kurumun kadınlara ayrılmış bölümüne hiçbir erkek görevli giremez " şeklindeki tavsiye kararı doğrultusunda gerçekleştirildiği;

B) Ceza infaz kurumlarının; idarî denetim kapsamında Adalet Müfettişleri, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü kontrolörleri, Cumhuriyet başsavcıları tarafından denetlendiği, bu denetimlerde tespit edilen aksaklıkların giderilmesi hususunun Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne sürekli olarak takip edildiği;

Her ceza infaz kurumunun iki yılda bir defa olağan denetim gördüğü, ihtiyaç duyulması hâlinde ise her zaman özel denetime konu olabildiği;

Ceza infaz kurumlarımızın kurum uygulamalarının mevzuata uygunluğu açısından ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hakimlikleri tarafından itiraz üzerine dosya üzerinden veya kurum uygulamaları yerinde görülmek suretiyle bizzat infaz hakimi tarafından denetlendiği, hükümlü ve tutukluların, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabildiği, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebildiği, bu şekilde kurumların bütün işlem ve faaliyetlerinin yargı denetiminden geçirildiği;

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sivil toplum örgütlerinin denetimine gelince, 131 ağır ceza merkezinde 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu ile oluşturulan izleme kurullarının faaliyet gösterdiği, izleme kurulu üyelerinin hâkim ve Cumhuriyet savcılarında oluşan adli yargı adalet komisyonlarınca oy birliğiyle seçilen sivil kişilerden oluştuğu, bu kurulun, İzleme Kurulları Kanunu'nun 7. maddesi gereğince en az iki ayda bir kez kuruma giderek denetim faaliyetlerinde bulunmak zorunda olduğu, izleme kurullarının, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Adalet Bakanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine gönderdikleri;

Ayrıca, sivil toplum denetimi kapsamında, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı, il ve ilçelerde sivil toplum temsilcilerinden oluşturulan il ve ilçe insan hakları kurullarının da ceza infaz kurumlarını ziyaret edip denetleyebildikleri;

Parlamento denetimi kapsamında, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyelerinin de ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabildikleri;

Uluslararası denetim kapsamında ise, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi gibi denetim yetkisi kabul edilen uluslararası denetim mekanizmalarının da ceza infaz kurumlarımızı haberli ve habersiz olarak denetleyebildikleri;

Şanlıurfa E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ve ülkemizde bulunan diğer ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında başta 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere ilgili tüzük, yönetmelik ve genelge hükümlerine göre işlem yapıldığı, ceza infaz kurumlarımızın düzenli aralıklarla ve her iki ayda bir defadan az olmamak üzere sivil toplum üyelerinden oluşan izleme kurulları tarafından denetlenmekte olup, kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü eylem ve işlemine karşı hükümlü ve tutukluların infaz hâkimliği nezdinde şikâyet hakları bulunduğu;

Ayrıca, hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan, gerekse sivil toplum örgütleri, resmi ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvuruların Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren İnsan Hakları Bürosu tarafından titizlikle incelenerek gereğine tevessül edildiği;

C) Tutukluların, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığına bağlı mülhakat ceza infaz kurumlarından ve çevre illerden tedavi ve duruşma amacıyla Diyarbakır E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna yoğun şekilde nakledilmeleri ve anılan ceza infaz kurumunun aşırı kalabalık olması nedeniyle 6 terör suçlusu bayan tutuklunun Diyarbakır E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan, konumlarına uygun ve kapasitesi daha az yoğun olan Şanlıurfa E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildikleri;

Son zamanlarda ceza infaz kurumlarının mevcudunun aşırı yoğun olması nedeniyle zaman zaman hükümlü ve tutuklu barındırılmasında bir takım sıkıntılar yaşandığı, bu sıkıntıların aşılabilmesi için hükümlü ve tutuklu nakilleri kapasitesinin aşırı yoğun olan ceza infaz kurumlarından kapasitesi daha uygun olan ceza infaz kurumlarına yapılabildiği;

D) Şanlıurfa E Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumunda, 2000-2002 yılları arasında gerçekleştirilen koğuş sisteminden oda sistemine dönüşüm inşaatı sırasında, B blok sağ tarafındaki 2 koğuş bölünmek suretiyle 4 küçük oda haline getirildiği ve bu odalardan ikisinin bayan hükümlü ve tutuklulara tahsis edildiği, bayan odalarının havalandırma bahçelerini bölen beton perde duvarlarına yakın olan ikişer pencerenin, çatıya çıkmak suretiyle firar girişiminde bulunulabileceğinden kurum idaresi tarafından kapatılmak suretiyle iptal edildiği;

Ceza infaz kurumunda yine o dönemde yapılan tadilatlarla küçük odaların ara matalara bakan kısımlarında var olan gözetleme mazgallarının kaynak yapılmak suretiyle kapatıldığı;

Bayan hükümlü ve tutukluların kaldığı söz konusu odalara yeni pencere açılması için yaklaşık maliyet istenilmiş olup, geldiğinde talep karşılanarak pencere açımının süratle gerçekleştirileceği;

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

E) Soru önergesinde adı geçen tutuklunun 14/05/2009 tarihinde Şanlıurfa E Tipi Kapalı İnfaz Kurumuna getirildiği;

Adı geçen tutuklunun, soru önergesinde iddia edilen "kronik astım ve alerjik rahatsızlığı" ile ilgili olarak kurum idaresine herhangi bir şikayette veya tedavi talebinde bulunmadığının anlaşıldığı, incelenen sağlık belge ve evraklarında da bu konuda herhangi bir sağlık işlemi ve uygulamasına rastlanılmadığı;

Ayrıca, adı geçen tutukluya 20/05/2009 tarihinde miyalji ve bipolar bozukluğu teşhisleri ile ilaç tedavisi uygulandığı, 24/06/2009 tarihinde Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi İntaniye Polikliniğine sevk edildiği, burada yapılan tahlil sonuçlarına göre profilaksi (aşı uygulaması) veya tedaviye gerek görülmediği, Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesinin 07/07/2009 tarihli ve 138771 sayılı Sağlık Kurulu Raporuna göre herhangi bir patoloji saptanmadığı, yatarak tedavi gerektirecek bir durumunun olmadığı belirlendiği;

Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan